

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้สรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ รายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล

จากการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลผ่าน WWW. รองลงมาใช้ในด้านความบันเทิง การสนทนาออนไลน์ (Chat) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail) และเล่นเกมออนไลน์ ใช้บริการกลุ่มข่าวสาร เช่น กระทู้ กระดานสนทนา กระดานข่าว (Web Board) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้และสาระประโยชน์ เช่น การตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น การสร้างโฮมเพจ โอนย้ายข้อมูลข้ามเครือข่าย (FTP) และด้านที่มีจำนวนนักศึกษาใช้น้อยที่สุด คือ การซื้อขายผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E-Commerce)

5.1.2 สรุปผลการศึกษาจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการศึกษาจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น พบว่า ในภาพรวม นักศึกษามีการปฏิบัติตามจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติตามจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางเพียงด้านเดียว คือ ด้านการเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลอื่น นอกนั้นมีการปฏิบัติตามจริยธรรมในระดับมากทุกด้าน โดยมีการปฏิบัติในด้านการใช้ระบบเครือข่าย

ที่ชอบด้วยกฎหมายมากที่สุด รองลงมาคือด้านความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ ด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ถูกศีลธรรม และด้านความปลอดภัยของเครือข่าย ตามลำดับ

5.1.2.1 ด้านความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม นักศึกษามีการปฏิบัติตามจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่นักศึกษามีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด คือ ไม่นำข้อมูลของบุคคลอื่นมาทำธุรกิจโดยไม่ได้รับอนุญาต ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น นักศึกษามีการปฏิบัติในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ไม่ใช่ชื่อหรือนามแฝงของผู้อื่นเข้าไปในห้องสนทนาเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิด ไม่ใช่หมายเลขประจำตัวและรหัสผ่านของผู้อื่นในการเชื่อมต่อ ไม่เข้าไปอ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต และไม่เข้าไปค้นหาข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น เช่น วันเกิด ที่อยู่ อีเมล เบอร์โทรศัพท์ เพื่อชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

5.1.2.2 ด้านความปลอดภัยของเครือข่าย

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม นักศึกษามีการปฏิบัติตามจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัยของเครือข่ายในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษามีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ คือ ไม่เข้าไปเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลหรือเว็บไซต์ของผู้อื่น และข้อที่นักศึกษามีการปฏิบัติน้อยที่สุดโดยปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ไม่เข้าไปเจาะระบบคอมพิวเตอร์เพื่อหาข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง และตรวจสอบไวรัสก่อนจะคัดลอกไฟล์ของตนไปให้ผู้อื่นตามลำดับ ส่วนข้ออื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ไม่ส่งไฟล์หรือข้อมูลเข้าไปกำจัดผู้อื่นออกจากห้องสนทนา ไม่นำไฟล์ที่มีไวรัสมาแพร่กระจายใช้ในสถานศึกษา และไม่เจาะระบบเพื่อเข้าไปค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าผ่านระบบเครือข่าย

5.1.2.3 ด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ชอบด้วยกฎหมาย

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม นักศึกษามีการปฏิบัติตามจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ชอบด้วยกฎหมายในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษามีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ไม่เสนอข้อความกล่าวโจมตีทางศาสนา ไม่ชักชวนเพื่อนเล่นการพนันออนไลน์หรือกาสิโนออนไลน์ และไม่เผยแพร่ภาพของผู้อื่นที่เกิดจากการทำรีทัชหรือตัดต่อภาพในลักษณะอนาจารเพื่อให้เพื่อนช่วยวิจารณ์ ส่วนข้อที่นักศึกษามีการปฏิบัติน้อยที่สุดโดยมีการปฏิบัติในระดับปานกลางนั้น ได้แก่ ไม่เผยแพร่ข่าวสารที่ผิดกฎหมาย และไม่นำโปรแกรมต้นฉบับมาทำสำเนา (Copy) ให้เพื่อนเพื่อทำงานส่งอาจารย์

5.1.2.4 ด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ถูกศีลธรรม

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม นักศึกษามีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ถูกศีลธรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมากที่สุดเพียงข้อเดียว คือ ไม่เผยแพร่ภาพของเด็กและเยาวชนในลักษณะที่ไม่เหมาะสม และมีการปฏิบัติในระดับปานกลางเพียงข้อเดียวเช่นกัน คือ การไม่วิจารณ์ให้ร้ายบุคคลอื่นผ่านช่องทางสื่อสารทางคอมพิวเตอร์ ส่วนข้ออื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ไม่ส่งภาพที่แสดงพฤติกรรมและบทความที่ก้าวร้าวให้ผู้อื่นทางอินเทอร์เน็ต ไม่ใช้กระดานสนทนาเปิดเผยพฤติกรรมของผู้อื่น และการใช้วาจาสุภาพ ให้เกียรติซึ่งกันและกันในการสนทนาออนไลน์

5.1.2.5 ด้านการเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลอื่น

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม นักศึกษามีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลอื่นในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมากเพียงข้อเดียว คือ ไม่ปล่อยปละละเลยให้มีการเผยแพร่ข่าวสารหรือเว็บไซต์ที่ผิดกฎหมาย มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ให้ความช่วยเหลือ ตอบคำถามในกระทู้ การสนทนาบนกระดานข่าวและในห้องสนทนา ให้คำแนะนำ ปรีกษา แก่เยาวชนเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต เช่น ไม่นัดพบคนแปลกหน้าที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้น และการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ผ่าน โสมเพจของตนเองและผู้อื่น ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการกระทำ ความผิดทางคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ รวมทั้งด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นอาสาสมัครแจ้งข่าวลบกระทู้ หรือเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม และการแจ้งเบาะแสอาชญากรรมบนอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ

5.1.3 สรุปผลการเปรียบเทียบจรรยาบรรณในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศระหว่างเพศชายและเพศหญิง

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม นักศึกษา เพศชายและเพศหญิง มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับปานกลางเพียงด้านเดียวคือด้านการเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลอื่น ส่วนด้านอื่น ๆ นั้น นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีการปฏิบัติในด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ชอบ

ด้วยกฎหมายมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ ด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ถูกศีลธรรม และด้านความปลอดภัยของเครือข่าย

5.1.3.1 ด้านความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติตามจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ไม่นำข้อมูลของบุคคลอื่นมาทำธุรกิจโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยเพศชายมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ไม่เข้าไปค้นหาข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น เช่น วันเกิด ที่อยู่ อีเมล เบอร์โทรศัพท์ เพื่อชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งเพศชายและเพศหญิง

ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับดังนี้ นักศึกษาเพศชายมีการปฏิบัติในเรื่องของการไม่เข้าไปอ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต และไม่ใช้หมายเลขประจำตัวและรหัสผ่านของผู้อื่นในการเชื่อมต่อระบบ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ รองลงมา คือ ไม่ใช่ชื่อหรือนามแฝงของผู้อื่นเข้าไปในห้องสนทนาเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิด

ส่วนนักศึกษาเพศหญิงนั้นมีการปฏิบัติ ดังนี้ ไม่ใช่ชื่อหรือนามแฝงของผู้อื่นเข้าไปในห้องสนทนาเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิด ไม่ใช่หมายเลขประจำตัวและรหัสผ่านของผู้อื่นในการเชื่อมต่อระบบ และไม่เข้าไปอ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต

5.1.3.2 ด้านความปลอดภัยของเครือข่าย

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีการปฏิบัติตามจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านความปลอดภัยของเครือข่าย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติมากที่สุด ไม่เข้าไปเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลหรือเว็บไซต์ของผู้อื่น โดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 2 ข้อ คือ ไม่เข้าไปเจาะระบบคอมพิวเตอร์เพื่อหาข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง และตรวจสอบไวรัสก่อนจะคัดลอกไฟล์ของตนไปให้ผู้อื่น ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติ ดังนี้

นักศึกษาเพศชาย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ไม่นำไฟล์ที่มีไวรัสมาแพร่กระจายใช้ในสถานศึกษา ไม่ส่งไฟล์หรือข้อมูลเข้าไปกำจัดผู้อื่นออกจากห้องสนทนา และไม่เจาะระบบเพื่อเข้าไปค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าผ่านระบบเครือข่าย

นักศึกษาเพศหญิงมีการปฏิบัติ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ไม่ส่งไฟล์หรือข้อมูลเข้าไปกำจัดผู้อื่นออกจากห้องสนทนา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ไม่นำไฟล์ที่มีไวรัสมาแพร่กระจายใช้ในสถานศึกษา และไม่เจาะระบบเพื่อเข้าไปค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้าผ่านระบบเครือข่าย โดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

5.1.3.3 ด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ชอบด้วยกฎหมาย

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม ประชากรเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ชอบด้วยกฎหมาย อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่ประชากรเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติมากที่สุดและน้อยที่สุดนั้นเหมือนกัน คือ ไม่เสนอข้อความกล่าวโจมตีทางศาสนา โดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดโดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกันทั้งเพศชายและเพศหญิง คือ ไม่เผยแพร่ข่าวสารที่ผิดกฎหมาย ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ประชากรเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติ ดังนี้

เพศชาย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมา จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ไม่เล่นพนันฟุตบอลผ่านระบบเครือข่าย ไม่ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากไปสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ไม่เผยแพร่ภาพของผู้อื่นที่เกิดจากการทำรีทัชหรือตัดต่อภาพในลักษณะอนาจาร เพื่อให้เพื่อนช่วยวิจารณ์ ไม่ชักชวนเพื่อนเล่นการพนันออนไลน์หรือคาสีโนออนไลน์ และไม่ผลิตซอฟต์แวร์ที่ไม่ได้คุณภาพเพื่อจำหน่ายแก่ผู้อื่น มีการปฏิบัติในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ไม่นำเสนอข้อความอันเป็นการทำทนาย ชักชวน เพื่อเจตนาให้เกิดการทะเลาะวิวาทหรือเกิดความแตกแยกในสังคม ไม่ใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือสนับสนุนการต่อสู้ทางการเมือง และไม่เผยแพร่บทความหรือถ้อยคำที่ยั่วทางเพศ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ไม่เล่นการพนันออนไลน์หรือคาสีโนออนไลน์ ไม่บันทึกเพลง MP3 เพื่อจำหน่ายให้เพื่อน และไม่โพสต์ภาพลามก อนาจาร ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ไม่นำรูปภาพของบุคคลอื่นไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่แสดงความคิดเห็นที่รุนแรงในเว็บบอร์ดโดยไม่เปิดเผยชื่อจริง และการป้อนข้อมูลที่เป็นจริง

เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ ไม่นำโปรแกรมต้นฉบับมาทำสำเนา (Copy) ให้เพื่อนเพื่อทำงานส่งอาจารย์

เพศหญิง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมา จำนวน 11 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ไม่ชักชวนเพื่อนเล่นการพนันออนไลน์หรือกาสิโนออนไลน์ ไม่เผยแพร่ภาพของผู้อื่นที่เกิดจากการทำรีทัชหรือตัดต่อภาพในลักษณะอนาจารเพื่อให้เพื่อนช่วยวิจารณ์ ไม่เผยแพร่บทความหรือถ้อยคำที่ยั่วยุทางเพศ ไม่ผลิตซอฟต์แวร์ที่ไม่ได้คุณภาพเพื่อจำหน่ายแก่ผู้อื่น และไม่เล่นการพนันออนไลน์หรือกาสิโนออนไลน์ โดยทั้ง 3 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา ได้แก่ ไม่ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากไปสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ไม่ใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือสนับสนุนการต่อสู้ทางการเมือง ไม่โพสต์ภาพลามกอนาจาร ผ่านระบบเครือข่าย ไม่นำเสนอข้อความอันเป็นการทำทนายชักชวน เพื่อเจตนาให้เกิดการทะเลาะวิวาทหรือเกิดความแตกแยกในสังคม ไม่นำรูปภาพของบุคคลอื่นไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต และไม่เล่นพนันฟุตบอลผ่านระบบเครือข่าย ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ไม่แสดงความคิดเห็นที่รุนแรงในเว็บบอร์ดโดยไม่เปิดเผยชื่อจริง ไม่บันทึกเพลง MP3 เพื่อจำหน่ายให้เพื่อน การป้อนข้อมูลที่เป็นจริงเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ และไม่นำโปรแกรมต้นฉบับมาทำสำเนา (copy) ให้เพื่อนเพื่อทำงานส่งอาจารย์

5.1.3.4 ด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ถูกศีลธรรม

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติตามจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ถูกศีลธรรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติแล้วพบว่าในแต่ละข้อนั้นนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในลำดับที่เท่ากันและมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติอยู่ในระดับเดียวกันทุกข้อ ดังนี้

นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ไม่เผยแพร่ภาพของเด็กและเยาวชนในลักษณะที่ไม่เหมาะสม และข้อที่นักศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ การไม่วิจารณ์ให้ร้ายบุคคลอื่นผ่านช่องทางสื่อสารทางคอมพิวเตอร์ ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ไม่ส่งภาพที่แสดงพฤติกรรมและบทความที่ก้าวร้าวให้ผู้อื่นทางอินเทอร์เน็ต ไม่ใช้กระดานสนทนาเปิดเผยพฤติกรรมของผู้อื่น และการใช้วาจาสุภาพ ให้เกียรติซึ่งกันและกันในการสนทนาออนไลน์

5.1.3.5 ด้านการเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลอื่น

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในการเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลอื่น อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ไม่ปล่อยให้ปลั๊กเสียบให้มีการเผยแพร่ข่าวสารหรือเว็บไซต์ที่ผิดกฎหมาย โดยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และพบว่า 3 ลำดับสุดท้ายของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของเพศชายและเพศหญิงนั้นเหมือนกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติจากน้อยไปหามาก ได้แก่ การแจ้งเบาะแสอาชญากรรมบนอินเทอร์เน็ต โดยทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย เป็นอาสาสมัครแจ้งข่าว ลบกระทู้ หรือเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ รวมทั้งด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเพศชายมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นนักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

นักศึกษาเพศชาย ให้ความช่วยเหลือ ตอบคำถามในกระทู้ การสนทนาบนกระดานข่าวและในห้องสนทนา รองลงมา คือ การแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ผ่านโซเชียลมีเดียของตนเองและผู้อื่น และให้คำแนะนำ ปรีกษา แก่เยาวชนเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต เช่น ไม่นัดพบคนแปลกหน้าที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้น

นักศึกษาเพศหญิง ให้ความคำแนะนำ ปรีกษา แก่เยาวชนเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต เช่น ไม่นัดพบคนแปลกหน้าที่รู้จักทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้น รองลงมา คือ ให้ความช่วยเหลือ ตอบคำถามในกระทู้ การสนทนาบนกระดานข่าวและในห้องสนทนา และการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ผ่านโซเชียลมีเดียของตนเองและผู้อื่น

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในการศึกษาจรรยาบรรณในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น สามารถสรุปประเด็นที่น่าสนใจควรแก่การนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

5.2.1 ด้านข้อมูลส่วนบุคคล

จากการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เนื่องจากเคยเป็นโรงเรียนการช่างสตรีขอนแก่นมาก่อน และเปิดสอนแผนกวิชาการตัดเย็บเสื้อผ้า แผนกวิชาพาณิชยการ และแผนกวิชาอาหารและโภชนาการ มาก่อนที่จะเปิดสอนสาขาวิชาทางด้านคอมพิวเตอร์ และนักศึกษาส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เนื่องจากสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจเปิดรับนักศึกษาเป็นจำนวนมากเมื่อเทียบกับสาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเปิดรับนักศึกษาเพียงสาขาละ 1 ห้องเรียนเท่านั้น เมื่อศึกษาด้านวัตถุประสงค์ของการใช้คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลผ่าน WWW. มากที่สุด เพราะนักศึกษาต้องใช้ในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและทำงานส่งอาจารย์ รองลงมา คือ ด้านความบันเทิง การสนทนาออนไลน์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) และเล่นเกมออนไลน์ เนื่องจากนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น ต้องการมีเพื่อนคุยและมีเวลาว่างจึงให้ความสนใจในกิจกรรมเพื่อความบันเทิงต่าง ๆ และด้านที่มีจำนวนนักศึกษาใช้น้อยที่สุด คือ การซื้อ-ขาย ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E-Commerce) ซึ่งอาจเป็นเพราะว่านักศึกษาส่วนใหญ่เรียนหนังสืออย่างเดียวไม่ได้มีการประกอบอาชีพใด ๆ เพิ่มเติม จึงยังไม่มีรายได้มากพอที่จะให้ความสนใจในเรื่องของความสะดวกสบายในการซื้อขายผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (E-Commerce) สอดคล้องกับงานวิจัยของฉัฐชดา มงคลชาติ [39] ที่พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วไปใช้บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์และใช้บริการเว็ลด์ ไซด์ เว็บ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือใช้บริการสนทนาทางเครือข่าย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธรรมรักษ์ แสงทอง [38] ศึกษาพฤติกรรมการใช้ห้องสนทนาบนเครือข่ายของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่าพฤติกรรมการใช้ห้องสนทนาบนเครือข่ายมีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ลักษณ์ ชูแก้ว [40] ที่พบว่า นักเรียนมีความรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับสูงใน 2 ด้าน คือ ด้านความบันเทิง และด้านการศึกษา มีความรู้ในระดับปานกลางต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านการติดต่อสื่อสาร มีพฤติกรรมปฏิบัติมากต่อการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านการศึกษา มีพฤติกรรมปฏิบัติปานกลางในด้านความบันเทิง และสอดคล้องกับงานวิจัยของชาติเชื้อ หล้าตา [41] พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของจำเนียร ดวงศรีแก้ว [42] พบว่า นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตในระดับ ปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ใช้เพื่อสืบค้นข้อมูล ทำการบ้าน รายงาน และตรวจสอบผลการเรียน ด้านความบันเทิง นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อดูดวง ท่องเที่ยว กีฬา ศิลปะจากเว็บไซต์ต่าง ๆ ดูหนัง ฟังเพลง อ่านเรื่องย่อหนัง ละคร และเว็บบอร์ด ส่วนด้านธุระส่วนตัวนั้น นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ รับ-ส่งอีเมลล์ และดาวน์โหลดโปรแกรมต่างๆ มาใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุพงษ์ เต้ศิลป์สาธิต [44] พบว่า วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

ของนักศึกษา พบว่า ร้อยละ 38.15 ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารประเภทอีเมล ร้อยละ 23 เพื่อเล่นเกม และ ร้อยละ 15.77 เพื่อค้นหาข้อมูล และสอดคล้องกับงานวิจัยของนัยนา ชำชอง [45] พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมและด้านการแสวงหาความรู้บนอินเทอร์เน็ต ด้านการหาเพื่อน และพูดคุยผ่านอินเทอร์เน็ต ด้านการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงและอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนาไพร์ แก้วตา [46] ที่พบว่า วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนโรงเรียนศิริมาตย์เทวี จังหวัดเชียงราย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการศึกษา รองลงมาคือด้านความบันเทิง และด้านการสื่อสาร ตามลำดับ ด้านการศึกษานักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเตรียมตัวเข้าเรียน ค้นคว้าหาความรู้ ทำรายงาน และเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต ด้านความบันเทิงนักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อท่องเว็บไซต์ตามความสนใจ เช่น ดูดวง ศิลปะ กีฬา ท่องเที่ยว และดูเว็บโป๊ ภาพลามก ภาพเปลือย อนาจาร ด้านการติดต่อสื่อสาร นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสนทนาผ่านเว็บไซต์ ส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เปิดเว็บไซต์ทำธุรกิจ และเล่นการพนัน

5.2.2 ด้านจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของประชากร

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติตามจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ ด้านความปลอดภัยของเครือข่าย ด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ชอบด้วยกฎหมาย และด้านการใช้ระบบเครือข่ายที่ถูกศีลธรรม ของนักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายความว่านักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่นรู้ว่าการกระทำใดที่ควรปฏิบัติและการกระทำใดที่ไม่ควรปฏิบัติ ซึ่งผลของการกระทำนั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายเดือดร้อน และเป็นอันตรายทั้งตนเองและต่อสังคมโดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจริญา สังข์เพ็ชร [43] ที่พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายในจังหวัดยะลา มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของนัยนา ชำชอง [45] ที่พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตด้านจรรยาบรรณอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิมล ภคธีรเชียร และสุนิสา สิริวิพัทธ์ [47] พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ควรมีอาจารย์คอยควบคุมดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตและบริการให้คำแนะนำต่าง ๆ ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย ควรป้องกันการเข้าถึงสิ่งลามก อนาจาร และอาชญากรรม และต้องการให้มีการสื่อสารผ่านทางเว็บบอร์ดและเว็บไซต์ของทางโรงเรียน

ส่วนด้านการเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลอื่นของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่นทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหมายความว่า นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่นยังไม่มีมารุทิศตนเพื่อทำประโยชน์ต่อบุคคลอื่นและสังคมเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะว่า นักศึกษาไม่ทราบว่า จะให้ความช่วยเหลือหรือดำเนินการอย่างไรเมื่อพบเห็นการกระทำหรือข้อความที่

ไม่เหมาะสมบนเว็บไซต์ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิเชษฐ์ รุ่งลาวัลย์ [48] ที่พบว่า คุณธรรมจริยธรรมของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าคุณธรรมจริยธรรมด้านนี้อยู่ในระดับที่ควรพัฒนาให้มากขึ้น

และเมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่นเพศชายและเพศหญิงปรากฏว่านักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการปฏิบัติตามจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนัยนา ชำของ [45] ที่พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในด้านต่าง ๆ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลจากการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 วิทยาลัยฯ ควรมีการสนับสนุนกิจกรรมเสริมพฤติกรรมให้นักศึกษามีจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลอื่น โดยให้มีการจัดตั้งชมรมในการรับแจ้งข่าว หรือลบกระทู้เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม แจ้งเบาะแสอาชญากรรมบนอินเทอร์เน็ต หรือให้ความช่วยเหลือตอบคำถามต่าง ๆ บนเว็บบอร์ด

5.3.1.2 หัวหน้าสาขาวิชาทางด้านคอมพิวเตอร์ทั้ง 3 สาขาวิชา ควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีการเรียนการสอนวิชาจริยธรรมในวิชาชีพคอมพิวเตอร์ เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงของแต่ละสาขาวิชามีจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างต่อเนื่องต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการวิจัยจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในกลุ่มของนักศึกษาทั่วไปที่มีไค้ได้อยู่ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ และบุคลากรของวิทยาลัยฯ ที่มีการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยจริยธรรมในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ใช้และสภาพสังคมในปัจจุบัน